

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

10. dubna 2018 *

„Řízení o předběžné otázce – Občanství Unie – Články 18 a 21 SFEU – Vydání státního příslušníka členského státu, který využil svého práva volného pohybu, do Spojených států amerických – Dohoda o vydávání mezi Evropskou unií a tímto třetím státem – Oblast působnosti unijního práva – Zákaz vydávání, který se uplatňuje pouze na vlastní státní příslušníky – Omezení volného pohybu – Odůvodnění založené na zabránění beztrestnosti – Proporcionalita – Informování členského státu původu občana Unie“

Ve věci C-191/16,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Landgericht Berlin (Zemský soud v Berlíně, Německo) ze dne 18. března 2016, došlým Soudnímu dvoru dne 5. dubna 2016, v řízení

Romano Pisciotti

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, A. Tizzano, místopředseda, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, J. Malenovský, E. Levits a C. G. Fernlund (zpravodaj), předsedové senátů, A. Borg Barthet, J.-C. Bonichot, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos a M. Vilaras, soudci,

generální advokát: Y. Bot,

vedoucí soudní kanceláře: K. Malacek rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 12. července 2017,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za R. Pisciottiho R. Karpensteinem, Rechtsanwalt,
- za německou vládu T. Henzem a M. Hellmannem, jako zmocněnci, ve spolupráci s F. Fellenbergem, Rechtsanwalt,
- za českou vládu M. Smolkem a J. Vláčilem, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: němčina.

- za Irsko M. Browne, L. Williams a E. Creedon, jakož i A. Joycem, jako zmocněnci, ve spolupráci s M. Gray, barrister,
- za maďarskou vládu M. M. Tátrai a M. Z. Fehérem, jako zmocněnci,
- za nizozemskou vládu M. K. Bulterman, M. A. M. de Ree a M. Gijzen, jako zmocněnkyněmi,
- za rakouskou vládu G. Eberhardem, jako zmocněncem,
- za polskou vládu B. Majczynou a M. Nowakem, jakož i K. Majcher, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi R. Troostersem a S. Grünheid, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 21. listopadu 2017,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 18 prvního pododstavce SFEU.
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Romanem Pisciottim, italským státním příslušníkem, a Bundesrepublik Deutschland (Spolková republika Německo) ve věci žádosti Spojených států amerických o jeho vydání adresované tomuto členskému státu.

Právní rámec

Unijní právo

Dohoda mezi EU a USA

- 3 Dohoda o vydávání mezi Evropskou unií a Spojenými státy americkými ze dne 25. června 2003 (Úř. věst. 2003, L 181, s. 27; Zvl. vyd. 19/06, s. 161; dále jen „dohoda mezi EU a USA“), v článku 1 upřesňuje:

„Smluvní strany se v souladu s ustanoveními této dohody zavazují zdokonalovat svou spolupráci v rámci platných vztahů mezi členskými státy a Spojenými státy americkými pro vydávání pachatelů trestných činů.“

- 4 Dohoda mezi EU a USA v článku 10, nadepsaném „Žádosti o vydání nebo předání ze strany několika států“, stanoví:

„1. Obdrží-li dožádaný stát od dožadujícího státu a od jakéhokoli dalšího státu nebo států žádosti o vydání téže osoby buď pro týž trestný čin, nebo pro různé trestné činy, rozhodne výkonný orgán dožádaného státu, kterému státu, pokud vůbec, tuto osobu předá.

2. Obdrží-li dožádaný členský stát žádost o vydání od Spojených států amerických a žádost o předání na základě evropského příkazu k zatčení [evropského zatýkacího rozkazu] pro tutéž osobu buď pro týž trestný čin, nebo pro různé trestné činy, rozhodne výkonný orgán dožádaného státu, kterému státu, pokud vůbec, tuto osobu předá. K tomuto účelu je příslušným orgánem výkonný orgán dožádaného

členského státu, pokud podle platné dvoustranné smlouvy o vydávání mezi Spojenými státy a členským státem rozhoduje o souběžných žádostech tento orgán; pokud tak dvoustranná smlouva o vydávání nestanoví, určí příslušný orgán dotčený členský stát podle článku 19.

3. Při rozhodování podle odstavců 1 a 2 zváží dožádaný stát všechny významné okolnosti, včetně mimo jiné okolnosti uvedené v platné smlouvě o vydávání nebo, a pokud v ní tyto skutečnosti uvedeny nejsou, včetně následujících okolností:

- a) zda byly žádosti podány na základě smlouvy;
- b) místa spáchání jednotlivých trestných činů;
- c) příslušné zájmy dožadujících států;
- d) závažnost trestných činů;
- e) státní příslušnost oběti;
- f) možnost dalšího vydávání mezi dožadujícími stranami a
- g) časové pořadí obdržení žádostí od dožadujících států.“

5 Článek 17 dohody mezi EU a USA, nadepsaný „Neuplatňování odchylek“, stanoví:

„1. Tato dohoda se použije, aniž je dotčeno uplatnění důvodů k zamítnutí dožádaným státem [ve] věcech, které tato dohoda neupravuje, ale které vyplývají z platné dvoustranné smlouvy o vydávání mezi příslušným členským státem a Spojenými státy americkými.

2. Mohou-li být ústavní zásady dožádaného státu nebo pravomocná soudní rozhodnutí pro něj závazná překážkou plnění jeho závazků při vydávání a neupravuje-li řešení této věci tato dohoda ani použitelná dvoustranná smlouva, zahájí dožádaný a dožadující stát konzultace.“

Rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV

6 Unijní právní úprava týkající se prostoru svobody, bezpečnosti a práva zahrnuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. 2002, L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34).

Německé právo

Ústavněprávní úprava

7 Článek 16 odst. 2 Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland (Základní zákon republiky Německo) ze dne 23. května 1949 (BGBl 1949, 1) ve znění použitelném na skutkový stav v původním řízení (dále jen „Základní zákon“) stanoví:

„Žádný Němec nesmí být vydán do ciziny. Zákon může stanovit odchylnou úpravu pro vydání do členského státu [...] nebo k mezinárodnímu soudu, jsou-li přitom zaručeny zásady právního státu.“

Dohoda o vydávání mezi Německem a Spojenými státy

- 8 Auslieferungsvertrag zwischen der Bundesrepublik Deutschland und den Vereinigten Staaten von Amerika (Dohoda o vydávání mezi Spolkovou republikou Německo a Spojenými státy americkými) ze dne 20. června 1978 (BGBl. 1980 II, s. 646, dále jen „dohoda o vydávání mezi Německem a Spojenými státy“) ve svém čl. 7 odst. 1 stanoví:

„Smluvní strany nejsou povinny vydávat své vlastní státní příslušníky. [...]“

IRG

- 9 Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (zákon o mezinárodní právní pomoci v trestních věcech) ze dne 23. prosince 1982 (BGBl. 1982 I, s. 2071), ve znění použitelném na skutkový stav v původním řízení (dále jen „IRG“), ve svém § 12, nadepsaném „Povolení vydání“, stanoví:

„[...] vydání lze povolit pouze tehdy, pokud je soud prohlásil za přípustné.“

- 10 Ustanovení § 13 IRG, nadepsaný „Věcná příslušnost“, ve svém odstavci 1 stanoví:

„Soudní rozhodnutí vydává [...] Oberlandesgericht [vrchní zemský soud, Německo]. Proti rozhodnutím Oberlandesgericht [vrchní zemský soud] nelze podat opravný prostředek [...]“

- 11 Podle § 23 IRG, nadepsaného „Rozhodnutí o námitkách stíhané osoby“, platí:

„Oberlandesgericht [vrchní zemský soud] rozhoduje o námitkách stíhané osoby proti zatýkácímu rozkazu za účelem vydání nebo proti jeho výkonu.“

- 12 V ustanovení § 74 odst. 1 IRG je uvedeno:

„Spolkové ministerstvo spravedlnosti a ochrany spotřebitele rozhoduje o žádostech o právní pomoc ze zahraničí a o předložení žádostí o pomoc jiným státům se souhlasem ministerstva zahraničních věcí a dalších spolkových ministerstev, jejichž činnosti se týká předmětná právní pomoc. [...]“

Trestní zákoník

- 13 Ustanovení § 7 odst. 2 Strafgesetzbuch (trestní zákoník, BGBl. 1998 I, s. 3322) stanoví, že německé trestní právo se použije na činy, které byly spáchány mimo území Německa, jestliže je čin trestný ve státě jeho spáchání nebo jestliže místo spáchání činu nepodléhá žádné trestní jurisdikci a pachatel tohoto činu byl v době jeho spáchání cizím státním příslušníkem, byl nalezen v tuzemsku, a ačkoliv by zákon o vydávání na základě druhu předmětného trestného činu jeho vydání umožňoval, vydán nebyl, jelikož v přiměřené lhůtě nebyla podána žádost o vydání nebo byla zamítnuta nebo vydání jako takové nelze provést.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 14 Romano Piscioti je italský státní příslušník. Od roku 2007 byl ve Spojených státech vyšetřován pro podezření z účasti na dohodách spočívajících v manipulování nabídkových řízení a dohodách narušujících hospodářskou soutěž, a americké orgány podaly žádost o jeho vydání pro účely trestního stíhání.

- 15 Dne 26. srpna 2010 byl vůči němu vydán zatýkácí rozkaz US District Court for the Southern District of Florida in Fort Lauderdale (federální soud Spojených států amerických pro jižní obvod státu Florida ve Fort Lauderdale) a byla vznesena obžaloba velké poroty téhož soudu. R. Pisciotti byl obžalován z toho, že byl členem pracovní skupiny obchodních zástupců společností vyrábějících námořní palivové hadice, které v období od roku 1999 do konce roku 2006 narušovaly hospodářskou soutěž, jelikož si ve státě Florida (Spojené státy) a v dalších oblastech rozdělovaly trh s prodejem těchto hadic.
- 16 Dne 17. června 2013 byl R. Pisciotti při přestupu na letišti ve Frankfurtu nad Mohanem (Německo) během letu z Nigérie do Itálie zadržen příslušníky německé spolkové policie.
- 17 Dne 18. června 2013 byl R. Pisciotti předveden před Amtsgericht Frankfurt am Main (obvodní soud ve Frankfurtu nad Mohanem, Německo) za účelem zpracování žádosti o zatčení předložené Spojenými státy americkými. Uvedl, že nesouhlasí se zjednodušeným neformálním vydáním.
- 18 Na základě usnesení Oberlandesgericht Frankfurt am Main (vrchní zemský soud ve Frankfurtu nad Mohanem, Německo) vydaného dne 24. června 2013 byl R. Pisciotti vzat do předběžné vazby za účelem svého vydání. Dne 7. srpna 2013 zaslaly Spojené státy americké Spolkové republice Německo formální žádost o vydání.
- 19 Dne 16. srpna 2013 Oberlandesgericht Frankfurt am Main (vrchní zemský soud ve Frankfurtu nad Mohanem) rozhodl o prodloužení předběžné vydávací vazby R. Pisciottiho k jeho zajištění v předepsané formě za účelem extradice.
- 20 Usnesením ze dne 22. ledna 2014 Oberlandesgericht Frankfurt am Main (vrchní zemský soud ve Frankfurtu nad Mohanem) shledal, že žádost o vydání R. Pisciottiho je přípustná.
- 21 Dne 6. února 2014 podal R. Pisciotti k Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavní soud, Německo) návrh na nařízení předběžného opatření s cílem zabránit výkonu usnesení Oberlandesgericht Frankfurt am Main (vrchní zemský soud ve Frankfurtu nad Mohanem) ze dne 22. ledna 2014. Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavní soud) tento návrh zamítl usnesením ze dne 17. února 2014.
- 22 V dopise ze dne 26. února 2014 adresovaném Bundesministerium der Justiz (spolkové ministerstvo spravedlnosti, Německo) R. Pisciotti uvedl, že jeho vydání je v rozporu s unijním právem, jelikož doslovné uplatnění čl. 16 odst. 2 první věty Základního zákona pouze na německé státní příslušníky odporuje obecné zásadě zákazu diskriminace.
- 23 Dne 17. března 2014 Spolková republika Německo povolila vydání R. Pisciottiho, které bylo provedeno dne 3. dubna 2014.
- 24 Téhož 17. března podal R. Pisciotti k Landgericht Berlin (zemský soud v Berlíně, Německo) žalobu, kterou se domáhal, aby tento soud konstatoval odpovědnost Spolkové republiky Německo za povolení jeho vydání a uložil tomuto členskému státu povinnost náhrady škody.
- 25 V trestním řízení, které proti němu bylo zahájeno ve Spojených státech, přiznal R. Pisciotti vinu a byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce dvou let, do nichž mu bylo započítáno období devíti a půl měsíců strávených ve vazbě v Německu, jakož i k peněžitému trestu ve výši 50 000 amerických dolarů (USD) (přibližně 40 818 eur). Trest odnětí svobody si R. Pisciotti až do svého propuštění dne 14. dubna 2015 odbyl ve Spojených státech.
- 26 Předkládající soud upřesňuje, že podle judikatury Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavní soud) má Spolková republika Německo na základě čl. 1 odst. 3 a čl. 20 odst. 3 základního zákona povinnost sama přezkoumávat legalitu povolení vydání a dodržovat případné závazky plynoucí z mezinárodního práva. Dodává, že Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavní soud) mimo jiné i v případě R. Pisciottiho

rozhodl, že zákaz diskriminace na základě státní příslušnosti upravený v článku 18 SFEU se neuplatní na styk se třetími státy v oblasti vydávání, jelikož tato problematika nespadá do oblasti působnosti unijního práva.

- 27 Předkládající soud uvádí, že je na rozdíl od Bundesverfassungsgericht (Spolkový ústavní soud) toho názoru, že se unijní právo v této věci uplatní. Zdůrazňuje, že R. Pisciotti využil práva pohybu přiznaného čl. 21 odst. 1 SFEU, když během letu z Nigérie do Itálie přestupoval ve Frankfurtu nad Mohanem. Jeho vydání do Spojených států navíc podle jeho názoru může spadat do oblasti věcné působnosti unijního práva i z důvodu dohody mezi EU a USA.
- 28 Předkládající soud si v tomto kontextu klade otázku, zda by v této souvislosti bylo možné vykládat čl. 17 odst. 2 této dohody tak, že zavádí výjimku z uplatňování unijního práva, a může proto odůvodnit diskriminaci na základě státní příslušnosti. Je nicméně spíše toho názoru, že takové odůvodnění je vyloučeno s ohledem na primární unijní právo.
- 29 Pro případ porušení unijního práva Spolkovou republikou Německo se tento soud táže, zda je toto porušení „dostatečně závažné“, a zakládá tak nárok na náhradu škody. Uvádí, že se přiklání ke kladné odpovědi, přičemž zdůrazňuje, že tento členský stát měl podle jeho názoru v projednávané věci mimořádně omezený, ne-li žádný prostor pro uvážení. V tomto ohledu má ovšem pochybnosti, a to zejména proto, že v době, kdy Spolková republika Německo přijala své rozhodnutí, k této otázce neexistovala žádná judikatura Soudního dvora.
- 30 Za těchto podmínek se Landgericht Berlin (zemský soud v Berlíně) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) a) Představuje styk členského státu se třetím státem v oblasti vydávání problematiku, která bez ohledu na konkrétní případ nikdy nespadá do oblasti věcné působnosti Smluv, takže v souvislosti s (doslovným) uplatněním normy ústavního práva (v projednávaném případě čl. 16 odst. 2 první věty Základního zákona), která zakazuje vydávání do třetích států pouze v případě vlastních státních příslušníků, není třeba vzít do úvahy zásadu zákazu diskriminace, která se uplatňuje v unijním právu a vyplývá z čl. 18 prvního pododstavce SFEU?
- b) V případě kladné odpovědi, je třeba na první otázku odpovědět odlišně, jde-li o styk členského státu v oblasti vydávání se Spojenými státy americkými na základě dohody [mezi EU a USA]?
- 2) Nebude-li rovnou vyloučeno, že styk členských států v oblasti vydávání se Spojenými státy americkými spadá do oblasti působnosti Smluv:

Musí být čl. 18 první pododstavec SFEU a relevantní judikatura Soudního dvora týkající se této oblasti vykládány v tom smyslu, že členský stát neodůvodněně porušuje zásadu zákazu diskriminace vyplývající z čl. 18 prvního pododstavce SFEU, pokud na základě normy ústavního práva (v projednávaném případě čl. 16 odst. 2 první věty Základního zákona) v případě žádostí třetích států o vydání rozdílně zachází s vlastními státními příslušníky a státními příslušníky jiných členských států [...], jelikož vydává pouze posledně uvedené státní příslušníky?

- 3) Pokud bude konstatováno, že ve výše uvedených případech dochází k porušení obecného zákazu diskriminace vyplývajícího z čl. 18 prvního pododstavce SFEU:

Má být judikatura Soudního dvora chápána v tom smyslu, že v takovém případě, o jaký se jedná v posuzované věci, kdy před tím, než příslušný orgán povolí vydání, musí dojít v rámci soudního řízení k přezkumu legality, jehož výsledek je však pro daný orgán závazný pouze tehdy, je-li vydání prohlášeno za nepřípustné, se může jednat o závažné porušení již v případě prostého porušení zásady zákazu diskriminace vyplývající z čl. 18 prvního pododstavce SFEU, anebo se vyžaduje zjevné porušení?

4) Pokud se zjevné porušení nevyžaduje:

Musí být judikatura Soudního dvora vykládána v tom smyslu, že dostatečně závažné porušení je v takovém případě, o jaký se jedná v posuzované věci, třeba vyloučit, jelikož v případě neexistence judikatury Soudního dvora týkající se konkrétní situace (v tomto případě oblasti věcné působnosti obecné zásady zákazu diskriminace podle čl. 18 prvního pododstavce SFEU při styku mezi členskými státy a Spojenými státy americkými v oblasti vydávání) může vnitrostátní orgán moci výkonné za účelem odůvodnění svého rozhodnutí vycházet ze souladu s rozhodnutími vnitrostátních soudů, která byla dříve vydána v téže věci?“

K předběžným otázkám

K první otázce

- 31 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda musí být unijní právo vykládáno v tom smyslu, že v takovém případě, jako je případ, jenž je předmětem věci v původním řízení, kdy byl občan Unie, na kterého se vztahovala žádost o vydání do Spojených států amerických na základě dohody mezi EU a USA, zadržen za účelem eventuálního vyhovění této žádosti v jiném členském státě, než je členský stát, jehož je státním příslušníkem, situace tohoto občana spadá do oblasti působnosti tohoto práva.
- 32 Vzhledem k tomu, že žádost o vydání, o kterou se jedná ve věci v původním řízení, byla podána v rámci dohody mezi EU a USA po vstupu této dohody v platnost, je třeba konstatovat, že se na ni vztahuje tato dohoda.
- 33 Dále je třeba připomenout, že v rozsudku ze dne 6. září 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630, bod 30), týkajícím se žádosti o vydání podané třetím státem, se kterým Unie neuzavřela dohodu o vydávání, Soudní dvůr rozhodl, že v případě neexistence takové dohody spadají pravidla pro vydávání do pravomoci členských států, přičemž situace spadající do oblasti působnosti článku 18 SFEU ve spojení s ustanoveními Smlouvy o FEU týkajícími se občanství Unie zahrnují situace týkající se výkonu svobody pohybu a pobytu na území členských států přiznané článkem 21 SFEU.
- 34 Ve světle tohoto rozsudku je tedy třeba mít za to, že situace takového občana Unie, jakým je R. Pisciotti, italský státní příslušník, který využil svého práva volného pohybu v rámci Unie, když při své zpáteční cestě z Nigérie přestupoval v Německu, spadá do oblasti působnosti Smluv ve smyslu článku 18 SFEU. Okolnost, že se v okamžiku svého zatčení nacházel v Německu pouze v tranzitním pásmu, nemůže tento závěr vyvrátit.
- 35 Na první otázku je tudíž třeba odpovědět tak, že unijní právo musí být vykládáno v tom smyslu, že v takovém případě, jako je případ, jenž je předmětem věci v původním řízení, kdy byl občan Unie, na kterého se vztahovala žádost o vydání do Spojených států, zadržen za účelem eventuálního vyhovění této žádosti v jiném členském státě, než je členský stát, jehož je státním příslušníkem, spadá situace tohoto občana do oblasti působnosti tohoto práva, jelikož uvedený občan využil svého práva volného pohybu v rámci Unie a uvedená žádost o vydání byla podána v rámci dohody mezi EU a USA.

K druhé otázce

- 36 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda v takovém případě, jaký byl popsán v bodě 35 tohoto rozsudku, musí být článek 18 SFEU vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby dožádaný členský stát na základě normy ústavního práva rozlišoval mezi vlastními státními příslušníky a příslušníky jiných členských států a povoloval vydávání pouze naposled uvedených státních příslušníků, zatímco vydávání vlastních státních příslušníků neumožňuje.

- 37 Druhou otázku je třeba zkoumat s ohledem na dohodu mezi EU a USA.
- 38 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že tato dohoda, jejímž cílem je v souladu s jejím článkem 1 posílit spolupráci mezi Unií a Spojenými státy americkými v rámci platných vztahů mezi členskými státy a tímto třetím státem v oblasti vydávání, se jako taková nezabývá otázkou eventuálního rozdílného zacházení s vlastními státními příslušníky a příslušníky jiných států ze strany dožádaného státu. Tato dohoda kromě toho s výjimkou jejího článku 13, který se týká trestu smrti, nestanoví vlastní důvody k zamítnutí vydání.
- 39 Článek 17 dohody mezi EU a USA nicméně ve svém odstavci 1 výslovně stanoví, že členský stát jakožto dožádaný stát může v souladu s dvoustrannou smlouvou mezi tímto státem a Spojenými státy americkými uplatnit důvod k odmítnutí vydání týkající se otázky, kterou uvedená dohoda neupravuje. Pokud jde o dohodu o vydávání mezi Německem a Spojenými státy, je třeba poznamenat, že čl. 7 odst. 1 této dohody umožňuje smluvním státům nevydávat své vlastní státní příslušníky.
- 40 Článek 17 odst. 2 dohody mezi EU a USA kromě toho stanoví, že mohou-li být ústavní zásady dožádaného státu překážkou plnění jeho závazků při vydávání a neupravuje-li řešení této věci ani dohoda mezi EU a USA, ani použitelná dvoustranná smlouva, zahájí dožádaný a dožadující stát konzultace.
- 41 Tento článek 17 tudíž v zásadě dovoluje, aby členský stát na základě ustanovení dvoustranné smlouvy nebo norem svého ústavního práva vyhradil zvláštní status pro své vlastní státní příslušníky tím, že zakáže jejich vydávání.
- 42 Tato pravomoc však musí být vykonávána v souladu s primárním právem, a zejména s ustanoveními Smlouvy o FEU v oblasti rovného zacházení a volného pohybu občanů Unie.
- 43 Způsob, jakým členský stát uplatňuje na základě čl. 17 odst. 1 nebo odst. 2 dohody mezi EU a USA pravidlo pro odmítnutí vydání, které je obsaženo ve dvoustranné dohodě mezi členským státem a Spojenými státy americkými, jako je například čl. 7 odst. 1 dohody o vydávání mezi Německem a Spojenými státy, anebo takového ustanovení, jakým je článek 16 Základního zákona, podle něhož žádný Němec nebude vydán, tedy musí být v souladu se Smlouvou o FEU, a zejména s jejími články 18 a 21.
- 44 V tomto ohledu Soudní dvůr rozhodl, že vnitrostátní pravidla členského státu upravující vydávání, která zavádějí rozdílné zacházení v závislosti na tom, zda je dotčená osoba státním příslušníkem tohoto členského státu, nebo příslušníkem jiného členského státu, mohou vzhledem k tomu, že mají za následek nepřiznání ochrany před vydáním, které požívají příslušníci naposled uvedeného členského státu, státním příslušníkům jiných členských států, kteří se přemístili na území dožádaného státu, ovlivnit svobodu pohybu posledně uvedených státních příslušníků v rámci Unie (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. září 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, bod 32).
- 45 Z toho vyplývá, že v takové situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, vede nerovné zacházení spočívající v umožnění vydání takového občana Unie, který je státním příslušníkem jiného členského státu než dožádaného členského státu, jako je R. Pisciotti, k omezení svobody pohybu ve smyslu článku 21 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. září 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, bod 33).
- 46 Takové omezení může být odůvodněno pouze tehdy, když se zakládá na objektivních hlediscích a je přiměřeně legitimně sledovanému cíli (viz zejména rozsudky ze dne 12. května 2011, Runevič-Vardyn a Wardyn, C-391/09, EU:C:2011:291, bod 83 a citovaná judikatura, jakož i ze dne 6. září 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, bod 34).

- 47 Soudní dvůr uznal, že cíl zabránit nebezpečí beztrestnosti osob, které spáchaly trestný čin, je součástí předcházení a potírání zločinnosti. Na tento cíl musí být nahlíženo tak, že má v kontextu prostoru svobody, bezpečnosti a práva bez vnitřních hranic, stanoveného v čl. 3 odst. 2 SEU, v unijním právu legitimní charakter (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. září 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, body 36 a 37, jakož i citovaná judikatura).
- 48 Nicméně taková opatření omezující základní svobodu, jako je opatření stanovené v článku 21 SFEU, mohou být odůvodněna objektivními důvody pouze tehdy, pokud jsou nezbytná pro ochranu zájmů, které mají zaručit, a pouze v rozsahu, v němž těchto cílů nemůže být dosaženo méně omezujícími opatřeními (rozsudky ze dne 12. května 2011, Runevič-Vardyn a Wardyn, C-391/09, EU:C:2011:291, bod 88 a citovaná judikatura, jakož i ze dne 6. září 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, bod 38).
- 49 R. Pisciotti tvrdí, že vzhledem k tomu, že Spolková republika Německo ve svých vnitrostátních právních předpisech, a to v § 7 odst. 2 trestního zákoníku, stanoví možnost stíhat na svém území osobu, která pochází z jiného členského státu, když nelze uskutečnit vydání, tomuto prvně uvedenému členskému státu přísluší, aby zvolil méně omezující řešení a aby ji nevydal. Německá vláda nicméně zpochybňuje výklad tohoto ustanovení, o něž se opírá tento argument.
- 50 V projednávané věci však vyvstává pouze otázka, zda Spolková republika Německo mohla vůči R. Pisciottimu jednat způsobem méně poškozujícím výkon jeho práva volného pohybu, kdyby připustila jeho předání Italské republice namísto jeho vydání do Spojených států amerických.
- 51 V tomto ohledu Soudní dvůr rozhodl, že je prvořadá výměna informací s členským státem, jehož je dotyčná osoba státním příslušníkem, s cílem případně poskytnout orgánům tohoto členského státu, možnost vydat evropský zatýkací rozkaz za účelem stíhání. Pokud tedy členský stát, do něhož se přemístil občan Unie, který je státním příslušníkem jiného členského státu, obdrží žádost o vydání od třetí země, se kterou prvně uvedený členský stát uzavřel dohodu o vydávání, je povinen informovat členský stát, jehož je uvedený občan státním příslušníkem, a případně mu na jeho žádost předat tohoto občana v souladu s ustanoveními rámcového rozhodnutí 2002/584, pokud je tento členský stát podle svých vnitrostátních právních předpisů příslušný ke stíhání této osoby za činy spáchané mimo své území (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. září 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, body 48 a 50).
- 52 Ačkoli bylo k tomuto řešení dospěno, jak vyplývá z bodu 46 rozsudku ze dne 6. září 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630), v kontextu, který se vyznačuje neexistencí mezinárodní dohody o vydávání mezi Uníí a dotčeným třetím státem, mělo by se použít i v takové situaci, jako je situace ve věci v původním řízení, ve které dohoda mezi EU a USA přiznává dožádanému členskému státu pravomoc nevydávat své vlastní státní příslušníky.
- 53 Tento závěr nemůže být zpochybněn argumentem uplatněným některými vládami, které předložily svá vyjádření, podle nichž by upřednostnění žádosti o předání na základě evropského zatýkacího rozkazu před žádostí o vydání podanou Spojenými státy americkými v podstatě zbavilo účinku pravidlo obsažené v čl. 10 odst. 2 a odst. 3 dohody mezi EU a USA, podle kterého příslušný orgán dožádaného členského státu v případě takového souběhu určí na základě všech relevantních skutečností stát, jemuž bude osoba předána.
- 54 Možnost, že mechanismus spolupráce uvedený v bodě 51 tohoto rozsudku představuje překážku žádosti o vydání do třetí země, když se upřednostní evropský zatýkací rozkaz s cílem jednat způsobem méně poškozujícím výkon práva volného pohybu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. září 2016, Petruhhin C-182/15, EU:C:2016:630, bod 49), totiž není automatická. Aby byl zachován cíl spočívající v zabránění nebezpečí beztrestnosti dotyčné osoby ohledně činů, jejichž spáchání je jí kladeno za vinu v žádosti o vydání, musí se evropský zatýkací rozkaz, který byl případně vydán jiným členským státem než dožádaným členským státem, týkat přinejmenším stejných činů, a jak vyplývá z bodu 50 rozsudku

ze dne 6. září 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630), členský stát jeho vydání musí být příslušný podle svých vnitrostátních právních předpisů ke stíhání této osoby za takové činy, i když byly spáchány mimo jeho území.

- 55 Jak uvedl generální advokát v bodě 52 svého stanoviska, v projednávané věci ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, jakož i z jednání vyplývá, že konzulární orgány Italské republiky byly vyrozuměny o situaci R. Pisciottiho před tím, než bylo vyhověno žádosti o vydání dotčená ve věci v původním řízení, aniž italské soudní orgány vydaly evropský zatýkací rozkaz vztahující se na tuto osobu.
- 56 Na druhou otázku je tudíž třeba odpovědět tak, že v takovém případě, jako je případ, jenž je předmětem věci v původním řízení, kdy byl občan Unie, na kterého se vztahovala žádost o vydání do Spojených států podaná v rámci dohody mezi EU a USA, zadržen v jiném členském státě, než je členský stát, jehož je státním příslušníkem, za účelem eventuálního vyhovění této žádosti, musí být články 18 a 21 SFEU vykládány v tom smyslu, že nebrání tomu, aby požádaný členský stát na základě normy ústavního práva rozlišoval mezi vlastními státními příslušníky a příslušníky jiných členských států a povoloval toto vydávání, zatímco vydávání svých vlastních státních příslušníků neumožňuje, jestliže příslušným orgánům členského státu, jehož je tento občan státním příslušníkem, předem umožnil, aby požádaly o jeho předání v rámci evropského zatýkacího rozkazu a posledně uvedený členský stát v tomto ohledu nepřijal žádné opatření.

K třetí a čtvrté otázce

- 57 Vzhledem k odpovědi na druhou otázku není namístě zkoumat třetí a čtvrtou otázku.

K nákladům řízení

- 58 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) Unijní právo musí být vykládáno v tom smyslu, že v takovém případě, jako je případ, jenž je předmětem věci v původním řízení, kdy byl občan Unie, na kterého se vztahovala žádost o vydání do Spojených států amerických, zadržen za účelem eventuálního vyhovění této žádosti v jiném členském státě, než je členský stát, jehož je státním příslušníkem, spadá situace tohoto občana do oblasti působnosti tohoto práva, jelikož uvedený občan využil svého práva volného pohybu v rámci Evropské unie a uvedená žádost o vydání byla podána v rámci dohody o vydávání mezi Evropskou unií a Spojenými státy americkými ze dne 25. června 2003.
- 2) V takovém případě, jako je případ, jenž je předmětem věci v původním řízení, kdy byl občan Unie, na kterého se vztahovala žádost o vydání do Spojených států amerických podaná v rámci dohody o vydávání mezi Evropskou unií a Spojenými státy americkými ze dne 25. června 2003, zadržen v jiném členském státě, než je členský stát, jehož je státním příslušníkem, za účelem eventuálního vyhovění této žádosti, musí být články 18 a 21 SFEU vykládány v tom smyslu, že nebrání tomu, aby požádaný členský stát na základě normy ústavního práva rozlišoval mezi vlastními státními příslušníky a příslušníky jiných členských států a povoloval toto vydávání, zatímco vydávání svých vlastních státních příslušníků

neumožňuje, jestliže příslušným orgánům členského státu, jehož je tento občan státním příslušníkem, předem umožnil, aby požádaly o jeho předání v rámci evropského zatýkacího rozkazu a posledně uvedený členský stát v tomto ohledu nepřijal žádné opatření.

Podpisy.